





# Alemanya denuncia el seu acord naval amb Anglaterra

**E.R.C.**

## Un record i una prometença

**P**LOVISQUEJAVIA. Sota el cel color de plom, el dol de Catalunya es manifesta en el cor dels ciutadans i en els carrers de Barcelona. Les despulles mortals del President eren saludades per l'emoió profunda de tot el poble, que es sentia, per un moment, orfe de guàrdia espiritual. Els fanals de les avingudes i passeigs, embolicats amb severes gasses negres, feien més imponent la severitat amb què la Pàtria manifestava el seu sentiment. En passar per desota de l'Arc del Triomf, augmentava la majestuositat del moment. Com ho recordareu sempre! Banderes de barres roges damunt fons d'or —glòries totes elles— acompanyaven sumptuosament i retien salutació emocionada al gran patrici que ens deixava...

Macia fou, en tot moment i en tota ocasió, el Gran Cavaller de la Pàtria. La seva fe d'home i el seu destí, els seus destins com a poble lliure és quelcom únic en la nostra història. Somniava Llibertat, Progrés, benestar per a tots els catalans i harmonia amb tots els homes i els pobles lliures del món. Volia Catalunya lliure

dins d'una Espanya també lliure i, per a la consecució d'aquesta gran il·lusió, lluità amb les armes, amb la ploma, amb el gest i amb la paraula. Per això la Monarquia i els seus tífers el perseguiren i l'executaren. Avui, Francesc Macia, si tingués el vigor i la fortalesa de Prats de Molló, estaria lluitant amb nosaltres com a gran cabdill, precisament perquè els nostres enemics són la negació de les seves aspiracions de tota la vida. Des del Desconegut guia, però, el seu esperit, les nostres armes, i ell ens conduirà a la victòria, i per consegüent, al triomf dels seus postulats patriòtics.

President Companys: Els combatents catalans, en aquest aniversari del traspàs del vostre antecessor, us renovem la nostra confiança. Sabem qui sou i el que representeu per a nosaltres. Salutem en vos el continuador gloriós de l'obra sagrada de Francesc Macia. Del ram que avui li portem a la seva tomba, escollim-ne la flor més modesta i la hi oferim en nom nostre.

Ara i en tota ocasió: Visca la República! Visca Catalunya!

Josep SAPEI i ESMENDIA  
Exèrcit de l'Ebre, XII-38.

## Les subsistències

**DILLUNS NOVA DISTRIBUCIÓ DE LLEGUMS**

Demà, dilluns, tindrà lloc una distribució de llegums per a la població que es preveia als mercats i botigues de detall. El racionament afectarà amb els tiquets números 21 i 25, amb preferència per al 21, el full de racionament de «Variats» i consistirà en cent grams de cigrons, a 320 ptes. quilo, i 50 grams de pèsols, a 120 ptes. quilo.

**RACIONAMENT DE PETROLI**

Dimecres i dijous de la setmana vinent continuaran, amb el tiquet número 23 del full de «Variats», el racionament de petroli destinat a la població que no està adscrita a les Cooperatives. La distribució es farà en les estacions de gasolina de la CAMPSA, que els veïns trobaran anunciats a les franges. El despatx tindrà efecte de les vuit del matí a les sis de la tarda, i els compradors hauran de presentar-se a les esdes estacions amb el carnet de racionament familiar, la tarja del pa i el recipient per a la caduda dels cinc litres de petroli que correspon al racionament. La Conselleria Regional de Provisions recomana als interessats que, en anar dilluns i dimarts a proveir-se de pa, es fiquin si la seva fideia apareix indicada en aquest torn. També els fa avinent la conveniència de conservar el tiquet núm. 23 del racionament de petroli fins que els hagi correspost el torn de despatx, el qual s'anunciarà seguint el mateix procediment que en aquesta nota s'indica.

**Croley**  
BRANDY

**RETOLS PER ALS APARADORS**  
DIBUIXOS AEROGRÀFICS  
**CASA GRAU**  
PINTURA  
Mercaders, 36 - Tel. 25645

**CAMISERIA**  
**FERRER BATLLES**  
36, Boqueria, 38  
Caçadores, pescadores, pantalons, pijames  
camises, corbates, mitges, mitjons, etc.  
**PREUS MINIMS**

**HERNIES (TRENCADORES)**  
**PEKE SIMON**  
Aparells fabricats per a cada cas per l'especialista  
VISITES: Granollers, Hotel Europa, dijous, de 9 a 1.  
Cardener, dimarts i dissabte (Telèfon 71).  
AL REGULADOR: CASA FUNDADA EL 1890 Telèfon 18826  
Carme, 51 BARCELONA

**Accidents del Treball**  
**Malaltia**  
**Incendis**  
**Vida**

**COTXE BRESSOL**  
COMPRARE  
Sèpúlveda, 166  
Telèfon 37659

**HERNIATS**  
us recomanem per la seva formalitat en els encàrrecs  
**ORTOPEDIA TEIXIDO**  
ARIBAU, 5. — Telèfon 33887

**La Diada del Fill del Combatent, a Badalona**

Avui se celebrarà aquesta gran diada que ha organitzat el Centre Català d'Esquerra. El programa està integrat per comèdies, peces de concert, il·lustracions, etc. El Centre català d'Esquerra, que té el seu domicili a l'edifici de la Generalitat, us donarà un present a tots els infants que hi assistiran.

El comissari de Propaganda de la Generalitat, senyor Miralles, hi assistirà i parlarà sobre el tema «Catalans a tots els fronts».

**COMPRO RELLOTGES**  
Hospital, 101, bot. Telèf. 18694

**CAMISERIES**  
**E. Roca Soldevila**  
CAMISES, CORBATES  
BATES I GAVARDINES  
PREUS BARATISSIMS  
PORTAVERISSA, 24 i 26  
— FONTANELLA, 16 —

**CAMISERIA**  
**FERRER BATLLES**  
36, Boqueria, 38  
Caçadores, pescadores, pantalons, pijames  
camises, corbates, mitges, mitjons, etc.  
**PREUS MINIMS**

**HERNIES (TRENCADORES)**  
**PEKE SIMON**  
Aparells fabricats per a cada cas per l'especialista  
VISITES: Granollers, Hotel Europa, dijous, de 9 a 1.  
Cardener, dimarts i dissabte (Telèfon 71).  
AL REGULADOR: CASA FUNDADA EL 1890 Telèfon 18826  
Carme, 51 BARCELONA

**Accidents del Treball**  
**Malaltia**  
**Incendis**  
**Vida**

Londres, 31. — La decisió d'Alemanya d'obtenir la paritat en submarins amb Anglaterra constitueix l'objecte de llargs comentaris en els cercles polítics i en la premsa d'aquest país.

Segons informacions de Berlín, Alemanya ha publicat aquesta dies un programa de rearmament naval. Aparentment, Alemanya es mantindrà en els límits dels acords amb Anglaterra; però, en realitat, prepara un acord de rearmament que significa la denúncia de l'acord naval amb Anglaterra.

La gestió alemanya ha provocat major emoció perquè la política de Munic havia estat justificada per Chamberlain i Lord Halifax dient que podien tenir confiança en Alemanya perquè havia respectat el seu Convenent naval amb Anglaterra.

Segons les informacions oficials, les esquadres dels dos països estan constituïdes actualment per les següents unitats:

Anglaterra (unitats existents): cuirassats, 15; creuers pesats, 15; creuers lleugers, 46; portaavions, 7; destructors, 107; submarins, 54; unitats lleugeres, 85; torpediners, 16. (Unitats en construcció): cuirassats, 7; creuers pesats, 0; creuers lleugers, 22; portaavions, 5; destructors, 32; submarins, 15; unitats lleugeres, 10; torpediners, 11.

Alemanya (unitats existents): cuirassats, 2; cuirassats de butxacas, 3; creuers pesats, 3; creuers lleugers, 6; portaavions, 1; torpediners i destructors, 38; submarins, 38. (Unitats en construcció): cuirassats, 2; de butxacas, 0; creuers pesats, 3; creuers lleugers, 4; portaavions, 1; torpediners i destructors, 30; submarins, 22.

**BARCELONA**

**GOVERN DE CATALUNYA**

**A LA SOTS-SECRETARIA DE LA PRESIDENCIA.** — El sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Roura, va rebre ahir al migdia els periodistes, amb els quals conversà una bona estona d'assumptes d'actualitat.

Durant el matí el senyor Roura va rebre, entre altres visites, les dels diputats al Parlament de Catalunya senyors Rovira i Virgili i Tauler.

**TELEGRAMS D'ADHESIO I AFECTE AL PRESIDENT COMPANYS.** — Amb motiu del cinquena aniversari de la mort del President Macia, s'han rebut, entre altres, els telegrams següents d'adhesió i afecte al President de la Generalitat:

Comissari, comandaments i soldats de la 45 Brigada mixta; un grup de combatents catalans que lluiten als fronts del Centre; un grup de soldats catalans que es troben als fronts de Llevant; i la delegació del Partit Socialista Unificat de Catalunya a Madrid.

**QUEVIURES PER A LES COLONIES INFANTILS DEL CASAL CATALA DE BUENOS AIRES.** — Per mitjà de la delegació del Casal Català de Buenos Aires a Barcelona, el President de la Generalitat ha rebut una expedició de queviures amb destinació a les colònies infantils que aquell Casal sosté a Catalunya, i a altres entitats benèctiques que s'indiquen.

El President ha autoritzat l'emenda delegació per al repartiment d'aquest donatiu.

**ANUNCI.** — Es recorda a tots els propietaris, concessionaris o arrendataris de deus d'aigües minerals, radicades en territori de Catalunya, l'obligació que tenen de presentar, per duplicat, dins els vuit primers dies de cada trimestre, la declaració corresponent a les operacions realitzades durant el trimestre anterior.

El sots-secretari de la Generalitat, senyor Miralles, ha rebut una expedició de queviures amb destinació a les colònies infantils que aquell Casal sosté a Catalunya, i a altres entitats benèctiques que s'indiquen.

El President ha autoritzat l'emenda delegació per al repartiment d'aquest donatiu.

**UN DECRET DEL DEPARTAMENT DE FINANCES.** — El «Diari Oficial de la Generalitat», en la seva edició d'ahir publica un decret del Departament de Finances en virtut del qual es crea la Inspecció Mèdica de l'Esmentat Departament.

**L'HORA D'OBRIR I TANCAR ELS ESTABLIMENTS.** — Ha estat publicat un decret que reitera allò que preceptua l'article primer del decret del 12 d'octubre d'enguany, referent a l'hora d'obrir i de tancar els establiments, amb miras a establir corrent elèctric.

**ELS CERTIFICATS DE TREBALL.** — Els números de referència d'aquests certificats que s'emeten

**EL JURAT DEL PREMI «ALMIRALL»**

El Jurat del Premi «Almirall» era format pel senyor Carles Ribes com a president i com a vocals els senyors Francesc Curi, i Joan Oller i Maseras. L'obra premiada ha estat «Escaptes», original dels senyors Escaptes i Blanc per dos vols, contra un, obtingut per l'obra «Marta», de J. Navarro i Costabella.

**EL JURAT DEL PREMI «CERES»**

Integrava el Jurat del Premi «Ceres» el senyor Jordi Rubió, en qualitat de president, i els Srs. Alfons Maseras i Mercè Rodoreda, com a vocals. El Premi ha estat concedit a l'obra «Francis de Cerv», novel·la original de Noel Clarasó.

**PARLAMENT DE CATALUNYA**

**VISITES.** — Ahir al matí, el President del Parlament de Catalunya, senyor Irla, va rebre, entre altres, les visites dels diputats senyors Pere Mies, Laureà Dalmau, Pere Lloret, Josep Fàbrega, Pere Blasi i Enric Casarri i la del comissari polític, senyor Josep Maria Lladó i Figueras.

**AJUNTAMENT**

**VISITES A L'ALCALDE.** — L'alcalde senyor Hilari Salvador, fou complimentat per una representació de la Comissió organitzadora de la «Festa del Niño» del Ministeri d'Instrucció Pública de la República, presidida per la Directora general de primera Ensenyança senyora Esther Antic. També va rebre la visita del senyor Joan Fernández i Castaner, president de la Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur, el qual l'ha convidat a la presentació dels Elenes Catalans de Guerra, que tindrà lloc avui dimenge, al matí, al Teatre Barcelona.

**DONATIU PER ALS CENTRES BENEFICS QUE SOSTE L'AJUNTAMENT.** — L'alcalde senyor Hilari Salvador, ha rebut de la Comissió d'Ajuts a Espanya, i amb destinació als establiments de caràcter social i benèctic que sosté l'Ajuntament de Barcelona, deu sacs de sucre, cent cartons de roba usada, cent caixes de pèsols de llet condensada i 200 cartons de sabó, donatiu que ha estat agraït com mereix pel senyor Alcalde.

**ANUNCIS OFICIALS**

**BANC VITALICI D'ESpanya**

El dissabte, dia 11 del mes que som, a les onze del matí, s'efectuarà a l'estatge social d'aquesta Entitat, el sorteig de polisses sortejables.

Barcelona, 1er de gener del 1939.  
Pel BANC VITALICI D'ESpanya  
M. Torres  
Director General

## DIVERSOS

Després de la sessió a honor d'Enric Borrás, que ha tingut lloc últimament a la Institució del Teatre, ha quedat oberta al públic, al local de la mateixa Institució (Relsabats, núm. 12), l'exposició de fotografies de les interpretacions escèniques del genial artista, la qual fou inaugurada després d'aquella sessió.

L'exposició pot ésser visitada tots els dies, de deu a una del matí, fins al dissabte vinent, dia 7.

— Maria Dolores Bargalló, presidenta de la Unió de Dones de Catalunya, donarà, demà, a dos quarts de sis de la tarda, al Casal de la Cultura, una conferència en la qual desenvoluparà el tema d'impressions del meu viatge a la URSS.

— La Comissió Nacional Pro Festa de l'Infant, d'acord amb Espectacles Públics, avui posarà en circulació el segell Pro Festa de l'Infant, que anirà junt amb cada localitat en tots els espectacles.

— La Dona a la Ramaguarda ha adreçat a la vídua de Vanderveelde un testimoni de condol per la desaparició del gran amic d'Espanya.

— El Sindicat Obrer d'Indústries Gràniques i Similars prega a tots els impressors minervistes, o que coneixen aquesta especialitat, que passin urgentment per la Secretaria d'Informació, de dos quarts de set a dos quarts de vuit, per un assumpte important. També es fa avinent als companys de la dita especialitat que estiguin mobilitzats, que tinguin a bé comunicar la seva adreça.

— El Centre Comarcal Lleidatà prega a totes les famílies inscrites al cens d'evacuats de les terres lleidatanes que fins a la data no hagin rebut subjecció de cap mena, que passin per l'estatge de la Comissió d'Ajuts (Corta, 592, primer, primera) dijous vinent, de quatre a sis de la tarda.

— En el sorteig celebrat ahir al Sindicat de Catalunya, va resultar premiada amb 6250 pessetes el número 874 i amb 750 pessetes els números 74, 174, 274, 374, 474, 574, 674, 774 i 974.

**CAP D'ANY DE L'INFANT**  
C. A. D. C. I.

**EL COMITE D'AJUT ALS INFANTS ORGANIZA**

Per a avui, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda, al seu estatge social, un concert de sardanes dedicat als infants, en el qual tots els fills dels associats assistents seran obsequiats amb un berenar.

**PETITS! No hi manqueu**

Pels fills dels companys combatents i en atur forçós precisa que prèviament passin per la nostra Secretaria avui, de deu a una del matí.

**EL DR. RAMON BERTRAN I TAPIES, ALITAT**

El nostre bon amic i corresponsari doctor Ramon Bertran i Tapiés es troba actualment a la Clínica del Cos de Seguretat, al qual pertany com a mègic, restabliment d'un dolorós procés de congelació de les extremitats, adquirí en la seva estada als fronts del Pirineu, on els nostres soldats suporten, heroicament, baixíssimes temperatures.

Desitgem a l'amic una ràpida curació que alleugi els seus sofriments i que pugui reintegrar-se aviat al seu lloc d'honor en defensa de la República.

**COTXE CADIRA**  
COMPRARE  
Sèpúlveda, 166  
Telèfon 37659

Llegiu sempre

**“LA HUMANITAT”**

**COMPRO** Planos, Radios, Relloctges, Maq. Escriure, Caixa cabals, Despatxos arxivadors, Mobles de totes menes  
Hospital, 101 bot. Telèf. 18694

**MOBLES**

**LA SEMIFINAL DEL CAMPIONAT MILITAR ENTRE EL X COS D'EXERCIT I EL C. R. E. A. NÚM. 1**

Avui, diumenge, a les tres de la tarda, al camp de Les Corts, es celebrarà el segon partit de semifinal del Campionat Militar entre els equips del X Cos i el CREA. El partit fou guanyat pels primers per 3 gols a 1.

No hi ha dubte que el partit es presenta interessantíssim, donada la qualitat dels contendents i per l'interès que han de posar, els uns per mantenir l'avantatge aconseguït i els altres per aminorar-lo.

El X Cos atorgarà el següent equip:

Molinero, Teruel, Ferrer, Bardina, Rosaleno, Busquets, Monso, Gorbura, Espada, Arnau, i Bosc.

CREA: Florença, Borrás, Picas, Gardi, Soler, Camacho, Morales, Bastillo, Oñas, Nieto i Pages.

**PATHE BABY**  
AMB MOTOR O SENSE  
COMPRARE  
Sèpúlveda, 166  
Telèfon 37659

**NOU COMITE EXECUTIU AL “CASAL DE LA CULTURA”**

**Sebastià Gasch, Secretari general**

Ahir a la tarda va tenir lloc al «Casal de la Cultura» l'anunciada Assemblea general ordinària per a la renovació del seu Comitè Executiu.

Varen sortir elegits per a l'exercici que comença, els companys Sebastia Gasch, Ramon Vinyes i J. Farran i Mayoral. El primer dels essentals companys per haver obtingut majoria de vots fou designat Secretari General.

En acabar es va acordar trametre una efusiva salutació a l'Exèrcit de l'Est i comunicar l'adhesió del «Casal» als Governos de Catalunya i de la República.

**TAULETES MAQUINA**  
d'escriure, comprat  
Sèpúlveda, 166  
Telèfon 37659

**PAPERS ESTOMACALS DOBEL**

**COLONIES I BRILLANTINES**  
VENDES A L'ENGROS  
LA REVENEDORA  
Sèpúlveda, 166

**3, JOAQUIM COSTA, 3**

**VENC AL MAJOR**

COLONIA AMB ALCOHOL  
BRILLANTINA — FIXADOR  
KAMPU — LLAVIS LLAVIS  
PINTES — PINTES DE MODA  
ARRACADES FANTASIA  
PORRONS CRISTALL  
JOC DE CARTES  
MIRALLS DIVERSOS  
PERBORAT MENTOL  
AFILADOR DE FULLES  
BRONCES AFATAR  
MAQUINES AFATAR  
FULLES AFATAR  
GOMES CARTERA  
GOMA D'ENGANXAR  
CARTERES — BITLLETERS  
PASTA DENTIFRICA  
RASPALLS DENTS  
BOTONS FANTASIA  
CREMA CALÇAT  
BLOCS CARTA  
BLOCS MITJA CARTA  
LLIBRETES ESCOLARS  
MASSATGE (CUTIS)  
CARPETES, 5 SERVEIS  
PAPER I SOBRES ESCRIURE  
TINTERS ROSCA  
PLOMES ESTILOGRÀFICS  
TREMPES 604  
PORTAPLOMES  
AGULLES DE COSIR  
PAPER CARBO  
i altres articles

GRAN STOK DE CALENDARIIS  
OFERTES I VENDES DE  
NOU A DUES. TEL. 10304

**3, JOAQUIM COSTA, 3**

**L'Institut Ross**

Aquest Institut deu el seu nom al savi propulsor de la ciència mèdica sir Ronald Ross, el qual morí el 16 de setembre del 1932. El doctor Ross es dedicà, preferentment, a l'estudi del paludisme i aconseguí uns èxits asfalgadors en la lluita contra aquesta malaltia.

No hi ha dubte que el paludisme és una malaltia que ja conegueren els homes de l'antiguitat, però fins el segle passat no es tingué un coneixement exacte de la seva causa i de la manera com s'acumula. Va ésser sir Ronald Ross el que descobrí que la transmetia un mosquit especial —l'anòfeles—, el qual, en xuclar la sang dels palúdics, n'absorbeix també els microbis patògens, que pot inocular en picar un home sa.

Aquest descobriment és un dels més importants que s'han fet en l'escala mèdica, ja que ha permès d'aprofundir els estudis a una malaltia que causava tantes víctimes.

S'han obtingut ja molts i importants resultats, però encara es continua estudiant i investigant. Una de les institucions més importants que es dedica a aquestes investigacions és l'Institut Ross, de Londres, creat per subscripció voluntària. Entre els homes científics de valor reconegut que donen la seva col·laboració a l'Institut, hi ha sir Malcolm Watson.

Una de les principals gestions que ha realitzat l'Institut Ross ha estat la distribució de quina a les poblacions on hi ha paludisme endèmic. En allò que es refereix al tractament s'ha realitzat un gran progrés d'un temps ençà: un tractament, abreviat, amb quina administrada diàriament d'un gram a 1'30 grams, durant cinc o set dies. Aquest mètode de tractament és considerat com el millor per la Comissió de Paludisme de la S. de N.

Aquesta Comissió recomana, també, l'ús de la quina com a profilaxi. En aquest cas cal emprar, només, 0'4 grams per dia, durant tota l'estació malàrica.

L'Institut Ross continua d'una manera digna de lloana la labor que fou iniciada pel cèlebre home de ciència i el nom del qual ostenta.

**Dues-centes Delegacions i Sucursals per tot Espanya**

**Sucursals a Catalunya**

GIRONA: Rambla de la Llibertat, 23

TARRAGONA: Av. de la República, 17

LEIDA: Avinguda de la República, 24



# L'aviació estrangera repeteix les seves agressions deliberades contra la població civil de Barcelona

## El Dr. Negrín s'adreça als nord-americans i fa una severa crítica dels procediments totalitaris que amenacen les nacions i la llibertat humana

Ant pronuncià el cap del Govern, en anglès, el següent discurs adreçat als Estats Units:

«En els moments en què passa l'any vell i neix el nou, vull dirigir algunes paraules a l'opinió pública americana.

Els afers d'Espanya són actualment afers mundials, i jo que en el nostre país pugui succeir el d'importància tan vital per al futur de les nacions que ningú, enllac, ha de romandre indiferent al curs dels esdeveniments. Tot país, tot individu, es veuran afectats pel resultat final de la lluita a Espanya. Acte de decisió a les relacions entre dos països, no és indiferent al curs dels esdeveniments. Tot país, tot individu, es veuran afectats pel resultat final de la lluita a Espanya. Acte de decisió a les relacions entre dos països, no és indiferent al curs dels esdeveniments.

El dret i la moral, la llei i la religió han d'ésser considerats com a principis decidents d'una civilització agonitzant.

Així, doncs —tot això—, és el sentit, el veritable sentit de la nostra lluita sobrehumana a Espanya.

Durant els últims anys que han transcorregut des que acabà la guerra mundial, la follia i la perversitat semblen haver inspirat la conducta d'algunes grans nacions. Han emmascarat els pobles amb l'odi, l'orgull i la intolerància. Han cultivat els instints més baixos i les passions, destruint els sentiments més sublims que eren el fruit de segles de progrés.

Encara som a temps per arribar a la salvació. El nou Anticrist i la bestia apocalíptica, que destrueixen i amenacen a totes les humanitats, poden ésser encara subjuguats i erradicats.

Però que no sigui massa tard, perquè el perill és universal. Un Continent pot quedar volat per les algues, però els oceans no són la barreira que pugui contenir els sentiments dolents i l'enemic sap perfectament de quina manera enquistar-se en la carn i el cranc de la discòrdia que rosegua la fortalesa de la República.

Apreu en l'exemple d'Espanya. Aprofitats de la història viva, plena de color que sobre davant dels vostres ulls.

El meu país ha estat una de les primeres víctimes, però ens sentim orgullosos i ens congratulem també d'esser el primer baluard contra el totalitarisme.

Avui les guerres no es declaren. Molt abans que un país hagi estat escollit, mesos o anys abans, se semblen les dissensions, es provoquen els antagonismes, es fomenta l'animositat, i quan la situació es torna madura i s'ha aconseguit l'objectiu de la discòrdia, aleshores un coplet per uns quants conspiradors, una revolta de simulats patriotes, o una ben preparada i millor pagada protesta d'una minoria, serviran per encobrir la rebel·lió i per a justificar l'ajut incitant una nova mena de guerra, la guerra sense preva declaració. D'aquesta manera en obligar-se, per la por i pel terror, la complicitat dels espectadors, evita tot risc.

Tal ha estat el cas d'Espanya. Fa trenta mesos esclatà una rebel·lió militar. En ella estaven complicitats altes càrrecs militars i membres de la Clero, personatges als quals la República havia permès de conservar llurs llocs i dignitats, que la

cruciat. Avui tenim les proves, que seran publicades, que, en els més terribles casos, actua la provocació criminal.

La mentida difosa per la propaganda s'estengué com l'oli damunt de l'aigua. D'aquesta forma l'espirit d'humanitat i de liberalisme i els sentiments religiosos de la gent honrada pogueren utilitzar-se en contra nostra. Però la mentida no pot conquerir la veritat i la nostra resistència ens ha proporcionat el temps precís perquè pogués saber-se on és l'honradesa.

No neguem que, al principi de la rebel·lió, l'Estat es trobés sense control i el Poder públic estigués mancant d'autoritat, però aviat els recursos. Cada Govern, des de llavors, ha tractat d'imposar la tolerància i un sentit d'humanitat i respecte al pensament de tots. Actualment això ha estat aconseguit com mai no ho havia estat a Espanya.

Però, mentrestant, la llegenda havia fet la seva obra i Espanya es veia col·locada defensament en situació precària. Els invasors que ajudaven, la rebel·lió posaren a disposició d'aquesta masses de material de guerra com mai no s'havien emprat en cap guerra. I, d'aquesta manera, l'ajut anomenat no intervingué, la ben intencionada, però unilateral neutralitat, permeté una invasió que era negada clínicament, malgrat tota evidència, i que ens deixava indefensos.

Amb tot, l'heroisme dels meus compatriotes ha fet possible la resistència i frustrat les esperances dels nostres enemics. Tenim la plena confiança, a pesar de les dures proves sofertes i per sofrir, que serem victoriosos en la lluita, no tan sols per la nostra independència, sinó també per la llibertat dels homes i els principis de cultura, tolerància i democràcia. La fam, l'escassetat i la misèria seran suportades.

Si tan sols posseïssim la tercera part del material de què disposen els nostres enemics, la guerra acabaria ben aviat.

Denuncio crims com el comés fa una hora. Un furós bombardeig aeri, el més terrible dels soferts per Barcelona, ha sembrat el dol i el dolor, l'última nit de l'any, sobre

Seus presentà com a perillous destructors dels principis tradicionals de la propietat, la família i la societat. Es digué que ens trobàvem trobats a la inspiració soviètica. I, a tal efecte, jo us prego que recordeu que el juliol del 1936, el Govern d'Espanya era republicà, de tendència moderada, i que el nostre país era aleshores l'únic Estat d'Europa sense representació diplomàtica a la Unió Soviètica.

S'intentà dominar-nos amb la mentida. Les notícies d'assassinats, crims i persecucions foren propagades per tot el món i en foren acusats com a autors.

Per un estat excitaren les masses, condecorades de la complicitat dels alts dignataris de l'Església, perquè s'atreuissin contra els qui evidentment acumularen, armes i municions i permetieren que els agents provocadors desapareixien dels temples. Per una altra banda, intentaren que les persones honrades es gressin contra de nosaltres gràcies a una infantil llegenda de

una gran part de la població civil. Fins al moment present sabem que hi ha hagut mig centenar de morts i vuitanta ferits. Les ambulàncies prossegueixen el seu treball recollint més víctimes i portant a cap la seva tasca humanitària a l'hora en què us parlo.

La follia de les nacions invasores va inflar l'opinió mundial, que potser està pròxima al dia que poderosos

pobles siguin reclosos en un nou Ghetto. Entretant ens limitem a demostrar al món que la justícia i el Dret tenen encara qui els defensen.

Però això no és suficient. I per això els veritables europeus grans dels seus ulls cap a la gran democràcia americana, novament consagrada a Lima.

Esperem que en aquesta ocasió la llum podrà venir d'Occident.

### Donatiu del Sant Pare al representant a París del Comitè Catòlic Català d'Ajut a la Població Civil

Monsenyor Mathieu, bisbe de Dax i president del Comitè d'Acolliment als Bascos i d'Ajut als Infants de Catalunya, ha rebut del Sant Pare un donatiu de mil lliures esterlines amb destinació a la doble finalitat específica de l'esmentat Comitè francès.

El Comitè Catòlic d'Ajut a la Població Civil, constituït suau a la nostra terra, sola el patrocini de l'autoritat eclesiàstica, i que té com a representant i delegat, a la veïna

### L'ESCANDALOS AFER DEL «PATHE NATAN»

París 31. — Un afaire financer de gran envergadura ocupa aquests dies l'atenció de París. Es tracta d'una estafada de set milions de francs comesa per Bernard Natan, magnat màxim del cinema francès, i els seus còmplices Jean-Simon i l'ingenyier grec Joanides.

Una denúncia d'un grup d'accionistes de la societat Pathe-Nathan ha provocat la investigació judicial que ha portat a la presó Natan i els seus còmplices.

La carrera de Bernard Natan en el món de la cinematografia és tan magnífica com sorprenent. Arribat a França al 1920, procedent de Varsòvia, el jueu polonès Bernard Natan sap (aquest és el seu veritable nom) no va tardar a fundar una societat productora de films i a l'any 1928, en sorgir el cinema sonor, va aconseguir fer-se amb el paquet d'accions que donava a Charles Pathe la majoria absoluta en l'antiga casa Pathe-Cinema, successor de Pathe Frères. Va néixer així la signatura Pathe-Natan i es va ampliar el capital de 50 a 150 milions de francs.

La figura de Bernard Natan ha estat sempre, per termini de deu

any, una de les més destacades de la societat parisenca. Propietari d'una sumptuosa residència històrica, d'una luxosa finca a la Costa Brava, comanditari de diversos periòdics i teatres, amo d'una quadra de cavalls de carreres, Natan donava freqüentment festes sumptuoses, a les quals assistien ministres, ambaixadors, aristòcrates, escriptors i artistes de gran renom.

Encara que les autoritats judicials guarden reserva sobre les particularitats de l'estafa que ha provocat tan sensacional escàndol en la vida parisenca, sembla que Natan feia trametre els plans de determinats aparells de projecció als tècnics de la Casa Pathe, patentava els aparells a nom d'una signatura fictícia anomenada «S. P. B. A. G. I.» i aquesta venia a la mateixa Casa Pathe els patents registrats. Tals manobres han perjudicat els accionistes de la signatura Pathe-Natan en més de set milions de francs.

Degut que els esbrinaments de la policia i dels perits nomenats pel jutge instructor no han acabat, hom creu probable alguna altra delació sensacional relacionada amb aquest afer que recorda el de Stavisky.

### "No podem creure en la derrota del poble que té les qualitats que heu demostrat" —diu el Comitè anglès Pro-Espanya, en un missatge amb motiu de l'Any Nou.

En el Ministeri d'Estat i amb motiu de l'Any Nou s'ha rebut un missatge del Comitè Pro-Espanya que integren totes les representacions de la Cambra dels Comuns:

«Rebut les nostres salutacions amb motiu de l'Any Nou i amb elles

la nostra admiració pel vostre valor la nostra compassió pels vostres sofriments la nostra gratitud pels vostres serveis a la causa de la Llibertat i de la Democràcia i les nostres esperances en la vostra victòria.

Tan gran és el vostre valor que ha desvelat la involuntària admiració dels adversaris polítics. Adhuc el periòdic conservador «Times» va arribar a dir en el seu editorial del 15 d'agost darrer que sembla, en veritat, que hi ha qualsevol d'indubtable en l'esperit republicà; i el seu corresponsal a Barcelona comunicava el 30 de novembre passat que les vostres tropes de l'Ebre sostenien atacs de força aeri tres vegades més grans que la vostra. Però el valor indomable de la població civil, igual homes que dones, sofrint bombardeigs i privacions causades pels rodes i llurs aliats italians i alemanys, no és menys notable que l'esperit dels combatents. Tots els anglesos que us han visitat poden començar a provar-ho. Tot això ofereix una línia i un exemple per a nosaltres. Quan ens abatem davant l'espectacle del triomf momentani de les potències feixistes en bona part d'Europa, girem els ulls a l'Espanya republicana, i sentim noves esperances. No podem creure en la derrota del poble que té les qualitats que heu demostrat. I encara que els que signem el missatge som només uns pocs entre els milions de compatriotes que de tot cor amb vosaltres que us admirem, sofrem amb vosaltres i us agraïm tot el vostre esforç, la vostra salut en nom de tots. — Signen Lord Strabolli i 67 membres del Parlament de diversos partits; 56 intel·lectuals; 197 propagandistes del Labour Party i 22 secretaris de 13 «fratres Unions».

### AVUI, RECEPCIÓ DE CAP D'ANY A L'AMBAIXADA DE FRANÇA

La recepció de la colònia francesa, que tindrà lloc avui a l'Ambaixada de França, amb motiu de la festa d'Any Nou, se celebrarà a les dotze del matí.

### Franco no canvia de disc

Londres, 31. — En els cercles britànics ben informats es diu saber que en la resposta donada a la reclamació dels armadors britànics, Franco declara que el seu govern no ha tingut en cap moment la idea de pagar indemnitzacions pels danys que l'aviació al seu servei causa als vaixells britànics mercants. En aquesta resposta s'allega que les agressions perpetrades contra la flota mercant anglesa no són d'importància.

## Prossegueix la pressió de l'enemic, al front de Catalunya heroicament continuada pels nostres soldats

## Valuosa cooperació de l'aviació republicana, que causa estralls a l'enemic i li tomba dos aparells

Comunicat d'antipassada del Ministeri de Defensa Nacional.

### EXERCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Continua amb gran violència a les zones del Segre l'ofensiva de les forces al servei de la invasió. Es lluita amb extraordinària duresa a Serra Grossa i als voltants de Cubells, on els nostres forces resisteixen la intensíssima pressió rebel, fortament ajudada per artilleria, aviació i tancs.

Al sector de Cogul, els soldats espanyols han rebutjat rotundament una altra vegada els atacs dels invasors. Després d'alguns costosos assalts contra els nostres soldats, l'enemic aconseguí ocupar la ió brillantment recuperada en contraatacs propis.

Tambe es lluita fortament als voltants de Pobla de Granadella i de Bisbal de Falset, on els invasors sofren extraordinari nombre de baixes. Els nostres aparells han bombardejat i metralletat amb exactitud i eficàcia alguns d'aquests resultats. De retorn d'un servei que metralletava eficàciament concentracions enemigues, realitzaran combat amb els caces estrangers i abateren un «Messerschmidt».

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

### AVIACIÓ

Durant la nit darrera, un capa propi aconseguí abatere, en combat, un hidro alemany que bombardejava pobles costaners del Sud de Catalunya. L'avió enemic era un «Heinkel 59». Els seus quatre tripulants, de nacionalitat alemanya, resultaren morts i fou recollida l'ur documentació. També fou recollida munició de l'armament marca Rheinmetall-Werke, model 1938, de característiques especials.

Avui, al matí, cinc trimotors italians, procedents de la seva base de Mallorca, han bombardejat els barris marítims de València.

Barcelona ha estat objecte de quatre agressions aèries per l'aviació italiolalemanya, dirigitas, dues d'elles, d'una manera deliberada, contra el centre mateix de la ciutat. Cinc trimotors estrangers han bombardejat, a les 19.30 hores, el cas urbà, en un radi de diverses quilòmetres d'extensió, contra el qual han llançat explosius de gran pes. Fins al moment han estat recollits vint-i-sis morts i més de vuitanta ferits, tots ells pertanyents a la població civil.

### Nota adicional al comunicat de guerra

El 23 de desembre, mogut l'enemic per les presses amb què l'obliguen, a l'exterior, la negativa de concessió dels drets de bel·ligerència, per una part, i, per l'altra, les imposicions d'Itàlia amb vista a la pròxima Conferència de Roma, així com profundament preocupat per la seva cada dia més delicada situació interior, no sense serioses vacil·lacions degudes, més que a l'estat desfavorable del temps, a la maduresa assolida en el procés de descomposició de la seva rearguardia, que arribava a traslluir-se per contagi, amb símptomes i manifestacions molt alarmants, en el si del propi Exèrcit fascista; renovat el seu material, com ho prova la realitat i reordenat clarament la premsa alemanya; i reforçat considerablement en artilleria, tancs i aviació estrangers, ha emprès la més dura batalla de la guerra, en desesperat i últim esforç.

Ha correspost al cos italià en la variació del primitiu pla d'operacions, que li reservava, com habitualment, l'afalagadora missió d'exploració l'èxit, superdotat com mai en armament i comandat pel general Gambara, recentment ascendit com a general de divisió, que el seu Govern li reconeix a Espanya, destruir a consciència, envaint les fèrtils terres de Catalunya, els dubtes residuals que pogués esperar l'escèpticisme internacional sobre la invasió del nostre país. Presonera de quatre de les seves divisions han estat fets en les jornades recents pels tropes republicanes. Equipada, a més a més, l'ofensiva sense taxa, en quadres, especialistes i material de tota mena, per Itàlia i Alemanya, al alçà encara al·legues que no som objecte d'una invasió, podria remetre, sobre els testimonis de tipus bèl·lic ja adduïts, a fets com les reaccions dignes i a vegades saginats de la població civil a la Rioja, Pamplona, Saragossa i Burgos; les infiltracions de la Gestapo i de la O. V. R. A. en els organismes de tota mena per a descobrir, com fa poc, conspiracions militars alenades pel patriotisme i el remordiment i castigades amb afusellaments de caps i oficials; l'ordre general últimament dictat pel cap faccís de l'Exèrcit del Nord a Saragossa, començant perquè cessin les disputes entre militars espanyols i italians, a més del vii elogi a aquests, amb severíssimes sancions a aquells cas de repititve els incidents; els avantatges econòmics aconseguits per Mussolini als italians que contreguin matrimoni amb espanyols, els rebuts vergonyosos que deshonren les escoles d'Alcolea del Pinar i Carabassa, al·lusius als propòsits de conquerir Espanya amb Abissínia; i la vergonya inqualificable presentada amb indignació per la nostra falangista en un estatut de Milla, que anunciava la venda d'oli pur d'oliva de les nostres colònies d'Espanya.

En aquestes condicions, els generals i forces al servei de la invasió, acudint els no encoberts propòsits de les potències totalitàries, han desfermat aquesta nova ofensiva, sense altre resultat fins avui que avançar, a força de llançar tones de metralla en sectors passius o poc vitals; comprometre absorbtos per les llurs reserves, absorbtos per l'exemple admirable de la nostra resistència, i conduir la batalla i assegurar-la en la seva essència estratègica i en l'aplicació dels principis de l'art militar, a l'estèril debilitament d'una titànica lluita de desgast.

Les jornades de l'Ebre, dures per llur violència, es reproduïen i superen, i es multiplica l'heroisme de la infanteria espanyola, que ataca, detura i captura amb bombes de mà els tancs italo-germans; que resisteix, aforada al vell territori patri, bombardeigs en massa, dels més grans fins ara coneguts, dels avions estrangers; preparacions brillants d'artilleria de cinch hores de durada, i s'hi calculen els projectils per desenes de milers, que obliga l'enemic a llançar cine i fins set stacs d'aquesta tipus, rebutjats sense cedir un pam de terreny, per a continuar un dia, i que se llança al

contraatac, tant possedeix de xac, contra el terror i el desmoralitzant en el dispositiu enemic fins capturar presoners de l'artilleria italiana. L'artilleria espanyola, com espontàniament reconeixen aquests presoners, baten amb precisió extraordinària les concentracions enemigues, incendia els tancs estrangers i també orgull de l'Exèrcit Popular.

La Defensa Antiaèria porta abatsuts cinc avions de bombardeig. L'aviació republicana multiplica el seu esforç per tal de compensar la seva inferioritat numèrica, i seguint les forces de terra, ha aconseguit abatere altres vint aparells germànics.

L'enemic ha sofert costosíssimes perteses. La primera navarresa, la millor divisió facciosa, ha tingut, segons confessió d'un presoner, del trenta al quaranta per cent de baixes, entre elles gairebé tota la seva oficialitat. La «Littorio», la divisió més potent de les forces invasores, ha estat retinguda prèvisament quan estava a punt de ésser posada fora de combat. No hi ha una sola divisió enemiga que no estigui castigada amb duresa. I la previsió que reflecteix una crònica italiana en donar per conquistats Borge Blanques el segon dia d'atac, s'ha vist frustrada per la tenacitat amb què l'exèrcit republicà s'ha posat en el camí de la invasió.

Davant un exèrcit còmplice dels enemics d'Espanya i els soldats del qual, sota un règim de terror i repulsió, sentien amb absoluta unanimitat, tal com sense excepció proclamen evadits per la guerra, mandats morals per la guerra, mandats de tot ideal i sense explicació per què lluiten, està l'exèrcit republicà, assistit cada dia més pel poble espanyol i pel seu Govern i per la solidaritat internacional de les nacions democràtiques decidida a combatre amb increible braç el final, per tal de tancar el pas als invasors, per la llibertat de Catalunya i la independència d'Espanya.

Londres, 31. — El Foreign Office publica aquesta tarda un comunicat donant compte d'haver acabat, a Berlín, les converses navals anglo-alemanyes. La nota no diu els acords que s'han pres.

**GENERES DE PUNT**  
VENDES A L'ENGROS  
**La Revenedora**  
SEPULVEDA, 166

**HAN ACABAT LES CONVERSES ANGLO-ALEMANYES SOBRE LA QÜESTIO DE L'AUGMENT DE LA FLOTA ALEMANYA**  
Londres, 31. — El Foreign Office publica aquesta tarda un comunicat donant compte d'haver acabat, a Berlín, les converses navals anglo-alemanyes. La nota no diu els acords que s'han pres.

**ACTUALMENT EXPOSICIÓ DE PINTURA CATALANA**  
Hotel de Vendes  
Pelayo, 8 III Telèfon 14370

**Rhumprat**

**CREMA DENTÍFRICA**  
VENDES A L'ENGROS  
**La Revenedora**  
SEPULVEDA, 166

**PAPERERIA I ESCRITORI**  
DE TOTA MENA  
VENDES A L'ENGROS  
**La Revenedora**  
Sepúlveda, 166

**FRONTO NOVELTATS**  
Avui, diumenge. — Tarda, a un quart de quatre  
PARTIT A LA PALA  
QUINTANA IV — CAMPOS  
contra  
SOLOZABAL — CHIQUITO GALLARTA

Demà, dilluns. — Tarda, a un quart de quatre  
PARTIT A LA PALA  
ARMENDI — VILLARO  
contra  
MUNOZ — ZORMOSA  
Detalls per cartells

**FRONTO IXIKI ALAI**  
TOTS ELS DIES, TARDA  
**Grans partits**  
Detalls per cartells

**MATEU ROMIA COMA**  
ha mort als 65 anys

**El Consell Directiu del Casal Català Marti-nenc d'E. R. de C. i família tota us assabenten d'aquesta trista nova i us inviten a l'acte de l'enterrament, que tindrà lloc dilluns, dia 2, a dos quarts de quatre de la tarda.**

**Barcelona, 1 de gener del 1939.**  
L'enterrament sortirà de la Villa de Salut "L'Aliança".

**ERMENGOL JOSEP PUIG DOMENECH**  
mori a Llívia el 24 de desembre del 1938  
(E. P. R.)

Els qui el plorren: esposa Dolors, fills Manuel, Margarida, Carme i Martí, fills polítics Alexandre i Milies, nétes, parents tota, el jove Josep Martínez i les cases comercials «ASSESSORIA DEL CONTRIBUENT» i «SASTRERIA MILES», preguen un pladós record per a ell.



# ALFRED MOLINO morí per Catalunya

## LA GUERRA LA NOVA OFENSIVA

HISTORIA I ANECDOTA

per LLUIS CAPDEVILA

**N**OVAMENT, després de molt anunciar-la, les forces invasores de les quals Franco és presoner i la qual, han desencadenat l'ofensiva. Abans, per tal d'atorraritzar i desmoralitzar la nostra població civil, hi ha hagut el procés de bombardejar ciutats obertes on l'únic objectiu militar que perseguen era l'assassinat de dones, vells i d'infectes. La nostra població civil, però, no s'aturarà, no es desmoralitza: s'indigna davant la salvatge agressió italo-alemanya; s'indigna davant la infame indiferència de les grans nacions, que podrien evitar el crim — si tinguessin tan sols un xic de dignitat — i no l'eviten.

La nostra població civil resistirà com resisteix la nostra població militar. Aquesta ofensiva de l'enemic ens durà hores molt dures, molt terribles, molt anginoses... però tenim la seguretat absoluta d'esclafar aquesta ofensiva. L'aviació del crim vola damunt la part baixa del Segre; les bombes italianes destrueixen llars catalanes, llars de treball i d'honorables; el pas dels nostres cotxes per les carreteres no és pas una cosa massa agradable, car cada sis o set minuts s'han de deturar — si troben una ombra — o han de córrer sota la metralla dels avions.

Aquesta ofensiva és l'últim esforç que fa Franco, l'última carta que es juga el miserable que ha venut la pàtria a l'estranger.

Aquesta ofensiva — l'enemic ho havia anunciat així — havia d'ésser com una allau, ràpida, brutal, irremissible. Per això havien concentrat al Segre les seves millors forces en aviació, tancs, carros d'assalt, artilleria, infantia, la famosa infantia de Caporetto i Brihuega. Era qüestió gairebé d'hores el fet que les tropes invasores prenguessin cap a Barcelona. El cas, però, se'ls reifredarà a Barcelona com se'ls ha reifredat a Madrid.

Quan escric aquests mots fa set dies que ha començat l'ofensiva i els enormes esforços dels invasors s'estavellen davant la resistència dels nostres soldats, que aquests sí que són herois de debò: nascuts per a la pau i el treball, no havent fet mai la guerra, cap soldat al món no és superior a ells. Set dies d'ofensiva i els nostres soldats — malgrat la superioritat numèrica de l'enemic en homes i en material — contraataquen. Després de dos anys i mig de guerra, mentre l'enemic, gràcies a la canalla política de la No Intervenció, rep reforços d'Itàlia i d'Alemanya, la República, abandonada de tothom, contraataca.

Que no es facin, doncs, massa il·lusions els invasors. No deuen fer-se'n gaires, però, perquè cada pam de terreny els costa — sense exageració, atenint-me a la més estricta veritat — centenars de baixes. Com que, encara que en aparença sembli el contrari moltes vegades, els comptes els surten malament; no comptaven amb la nostra resistència. I per això han desencadenat aquesta nova ofensiva, malgrat el fred i la neu i el fang, que fa intranquil·litat les terres del baix Segre, Mussolini, que no pas Franco, car aquest està totalment arconat pels que entraren com a col·laboradors i avui han esdevingut amos, és tossut. I la tossuderia és la negació de la intel·ligència. Presoner a Santa Helena deia Napoleó al comte de Las Casas: «Quel qu'il en soit, cette malheureuse guerre d'Espagne a été une véritable plaie, la cause première des malheurs de la France». La guerra d'ara tindrà els mateixos resultats per a l'Itàlia de Mussolini.

Quan una ofensiva no es resol favorablement a les quaranta-vuit hores, en bona tècnica militar hom pot donar-la per perduda. Doncs bé: penseu que al cap de set dies de desfer tancs, abatre avions i delmar els rengles enemics, els nostres soldats contraataquen.

L'enemic ha dit que volia que aquesta ofensiva — després de dos anys i mig de guerra — fos l'última. I tal vegada ho sigui.

En campanya.

## EL RETORN AL PRIMITIVISME 3 NATURA CONTRA CULTURA

per JAUME SERRA HUNTER

**L'**ORIENTACIO de l'anomenada política dels Estats totalitaris implica un nou postulat que està en la base de totes les seves afirmacions, postulat que forma paral·lelisme amb els conceptes de força i tirania. Hom avantposa les necessitats naturals, no en l'ordre del temps, sinó en el de la jerarquia, als valors que determinen la civilitat. Era corrent de caracteritzar les èpoques històriques pel seu predomini dels factors espirituals. Cada nova conquesta venia a representar un triomf de la llibertat de l'esperit sobre la fatalitat còsmica i dels interessos socials sobre les apèl·lacions egolàstres. Les guerres i les revolucions no han estat sinó episodis d'una lluita ancestral entre els mòbils espontanis de l'animalitat i els motius reflexius de la intel·ligència.

A l'hora present registrem un altre episodi d'aquesta lluita. Una crisi de creixença ha plantejat problemes greus que torben fa temps l'equilibri internacional i amenacen la pau de les terres d'Europa. Amb el suport d'un conservadorisme anacrònic i fins de vegades sota l'aparença d'un esperit revolucionari, alguns països s'han inclinat vers sistemes de govern que, aprofitant-se dels avenços científics i tècnics, reproduïen tipus d'organització que els pobles havien deixat ja enrera, per considerar-los incompatibles amb la dignitat d'home. Potser calia passar per aquella prova dolorosa de l'absolutisme, però era en bé de la mateixa societat que la democràcia feia la seva aparició en la història.

Tots els homes portem en l'ànima una tendència irresistible a l'antibellació i a la igualtat. Allò que la naturalesa general ens nega volem que la voluntat col·lectiva ens ho supleixi. A canvi d'un rendiment més efectiu de les nostres energies i de la parcial renúncia als seus benèfics, aspirem a fruit els avantatges de la feina mitjançant una recíproca col·laboració. Per això sempre fou motiu de greuges morals l'existència de classes privilegiades. Estem presenciant nombrosos casos de creació d'institucions que semblen voler-nos tornar al règim de casta. Per bé que ideològicament aquesta actitud ha estat ja superada, un esperit d'absorció i de domini reapareix sovint en la vida contemporània. I prenent peu de possibles o reals extralimitacions de la massa, una corporació, un estament o un grup es converteixen autocràticament en interpret del bé general a què tota política aspira.

Quan s'han trencat els ressorts de la raó i de la moralitat, aleshores, tota mesura és il·lícita i per

una paradoxa fàcilment explicable és en nom de la mateixa col·lectivitat que les lleis i les sancions són aplicades. L'opinió pública no compta per a res, la justícia està sotmesa a les conveniències polítiques, el ciutadà existeix o no existeix segons quina sigui la voluntat del dictador i podem afirmar que tots els fonaments d'una societat normal trontolien.

En un país sotmès al règim de tipus feixista, tots els prejudicis ancestrals planen damunt la consciència dels governants. Hi ha una folia propensió de remuntar-se al passat per una dèria il·lusòria de mimetisme. Reapareix novament i en forma trágica l'autonomia de l'individu i la col·lectivitat. Les condicions que fan possible la vida i la prosperitat socials depenen de la concepció estatal i sobretot dels mitjans de coacció i defensa. La seguretat de domini, un cop assolida totalment a l'interior, surt de les fronteres nacionals i es converteix en provocadora i agressiva. Per virtut d'aquesta hiperestèsia nacional la pau del món esdevé en constant perill.

Contra aquesta situació greu, creada en l'ambient d'Europa per les antidemocràcies, lluiten avui els ciutadans de la República espanyola. En els Estats totalitaris han fet fallida totes les categories espirituals. Representen la carència d'una civilització privada d'ànima i de sensibilitat humana. Són homes insatisfets que malden pel retorn a un passat amb el qual no troben cap connexió justificable. És un passat del qual estem allunyats de segles, i cas de tornar-hi, les noves generacions haurien de refer el camí dels nostres avantpassats. Barbàrie en la teoria i barbàrie en els procediments de captació de voluntats, que quan és violenta, no pot ésser més que submissió i conformisme; aquesta i no altra és la característica del feixisme.

La veu de la natura ofega amb freqüència els anhels de racionalització. Com que és una força que actua constantment, cal vigilar-la i sobretot regular-la. La natura en si no és bona, ni dolenta; el seu valor moral depèn de la direcció que li doni la voluntat humana. Si no està sotmesa als principis universals de la justícia, es revolta i desferma.

Per tal de contrarestar els governs despòtics i feixistes, raons filosòfiques no n'han de mancar mai; però ara hi ha raons de més pes, les quals no admeten dilacions, i són les que obliguen a la solidaritat de totes les democràcies per tal de defensar la cultura contra aquell nou naturalisme.

## La democràcia catalana homenatjada, ahir, el seu heroi caigut

Catalunya no s'oblida dels seus herois. El capità Alfred Molino fou un d'aquests esperits generosos que tot ho sacrificaven per la causa que defensaven. Però no hi hauria generositat veritable si aquesta causa no estigués d'acord amb les aspiracions del poble que preferia morir abans d'acceptar cap mena de tirania. En les hores sempre greus de la nostra guerra d'alliberació, i quan no tothom tenia el sentiment del seu deure de patriota, el capità Molino, vingut del front d'Aragó, es presentà a la redacció de «Catalunya Francesca» i proposà l'organització de la que fou heroica bandera barrada que cobria tota la paret. Tots els angles i costats de l'estanca estaven materialment coberts de banderes de gran nombre de catalans del partit. Sota el retrat, nombrosos corones i rams de flors, ofrena de les autoritats, amics i organitzacions d'E. R. de C.

Ahí, al matí, al local de la Federació de Barcelona d'Esquerra Republicana de Catalunya se celebrà un acte commemoratiu de la gloriosa mort d'aquest heroi defensor de les llibertats de Catalunya i de la República. En un dels salons del Casal havia estat col·locat un retrat del malaguanyat defensor de la causa democràtica. Li servia de marc una bandera barrada que cobria tota la paret. Tots els angles i costats de l'estanca estaven materialment coberts de banderes de gran nombre de catalans del partit. Sota el retrat, nombrosos corones i rams de flors, ofrena de les autoritats, amics i organitzacions d'E. R. de C.

El secretari de Premsa i Propaganda del Partit, senyor J. Navarro Costabella, rebé les ofrenes i feu els honors a les autoritats i personalitats que assistiren a l'acte.

Després, el senyor Antoni Escofet, secretari adjunt del Consell Directiu d'E. R. de C., pronuncià un breu parlament, ple d'emoció, rememrant la gesta del capità Molino. Agrai l'assistència dels presents i les ofrenes de coronas i rams de flors.

Seguidament es donà per acabat l'acte, al qual assistiren la vídua i la germana del gloriós soldat de la República caigut en defensa de la llibertat.

Entre les personalitats assistents recordem el senyor Damí, en representació del President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, al qual les ocupacions no permetien assistir a l'acte; el senyor Irla, President del Parlament de Catalunya; el senyor Hilari Salvador, alcalde de Barcelona; els diputats al Parlament català, senyors Tauler, Folc, Guinart i Bru Jardi; Miravilles, comissari de Propaganda de la Generalitat; Frontera, sots-secretari de Cultura de la Generalitat; capità Pareja, que havia estat ajudant del capità Molino; Antoni Escofet; els comissaris Cervelló, Joan Pons, intendent de Pura Mòbil; Ricard Altaba, comissari d'Assistència als Refugiats; Josep Navarro, secretari del Casal Lluís Companys; Ferran Llardet; J. Roig-Guibernau, director de la No Intervenció; Dolores Bargalló, en representació de la Unió de Dones de Catalunya; Maria Puig, presidenta de la Secció Feminina del Casal Francesc Macià; Manuel Companys, gerent de l'Editorial Llibertat, S. A.; Girós, Arís, Marco Vigo, Maria Carreté i moltíssims d'altres.

## ELS PREMIS MUSICALS

Ricard Lamote de Grignon ha guanyat els premis «Juli Garreta» i «Enric Granados»; l'Isaac Albéniz, Ferran J. Obradors; i el «Francisc Alió», Josep M. Torrents

Ahí, ahir, el conseller de Cultura, senyor Carles Pi i Sunyer, el Jurat dels Premis Musicals de la Generalitat de Catalunya, integrat pels senyors Enric Morera, president, i Josep Fontbernat, Joan B. Lambert, Joan Macià i Prat i Joan Sunyer i Sintes, vocals, els quals hi comunicaren el veredict dels Premis Musicals de la Generalitat, el qual és com segueix:

Premi «Juli Garreta» (simfonies) a Ricard Lamote de Grignon, per la seva obra «Focelles», per quatre vots contra un, atorgat a l'obra «Escenes de ballets», de Robert Gehrad. l'ip Pedrellà (música de cambra).

El Premi «Enric Granados» (suïta per a petita orquestra), concedit a Ricard Lamote de Grignon, per la seva obra «Quatre petites pastorals». El Premi «Isaac Albéniz» (Sonata per a piano o piano i altres instruments) a Ferran J. Obradors, per la seva obra «El poema de la jungla». I el Premi «Francisc Alió» (recull de cançons amb acompanyament de piano) a Josep M. Torrents, per la seva obra «Veu cançons». No ha estat adjudicat el Premi «Josep A. Clavé» (composició lliure per acord a quatre veus mixtes) i «Focelles de ballets», de Robert Gehrad.

## Ahí el ministre d'Estat rebé els directores dels diaris barcelonins

El ministre d'Estat rebé ahir, a la tarda, amb motiu del fi d'any, els directores dels periòdics de Barcelona, als quals féu, per a l'ur orientació, una àmplia exposició del panorama internacional. Estigueren presents el sots-secretari de Propaganda i els secretaris generals d'Estat i Propaganda. El ministre obsequià els reunits amb una copa de vi.

## CARTES DES DE L'OMBRA EL "CAMP ANEX NUMERO 1"

**1** Fa vuit dies que ens varen reunir a tots al pati central del camp i ens varen donar de nou, després de la campanya contra l'Excoislovàquia, una pala a cada un. Per fer què?... Aviat ho varem saber. Ens portaran a uns boscos que hi ha al costat mateix del camp; uns altres «concentrats» en tallaven els arbres i a nosaltres ens posaren a escampar terra, a anivellar i obrir sots.

I a tres dies, arribaren uns quants camions — quin altre més de ciutat, de cosa passada, morta, que tenen per a nosaltres! — Els desarrregaren. Amb les planxes de ciment, els ferros i les fustes aixecarem, sota la direcció diligent de vuit pistoles-metralladores apuntades a les nostres espatlles, una llarga sèrie de barraques iguals que les que ens «aixopluguem».

Deuran ésser moltes, perquè el nou «camp annex número 1» és capaç per a guardar — massa ben guardats — uns cinc-cents homes.

**2** Ja són ací! Aquest matí han arribat. Es veu que la mateixa direcció del camp — el «ca daurat» — no els esperava tan aviat. Estàvem aixecant encara la darrera filera de filferros, més alta que un home i connectada amb un commutador que els vespres hi fa passar el corrent. Han baixat dels camions — que eren coberts, i així des de fora no es podia endevinar la «mercedaria» que transportaven — amb passa lenta, fent salts com temerosos de trepitjar massa fort, de caure damunt la terra fent un soroll que ells — els pobres! — s'imaginen que pot molestar els ben armats S. A.

Venen vestits de paisà, uns amb gorra, altres còfats d'un confortable barret tou, altres sense res al cap, hi ha una gabellera negra que no tardarà a caure damunt la terra atapeïda de la perqueria.

**3** Qui són? Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

— Què? — Qui són? — Els mateixos s'encarreguen de dir-nos-ho. N'han arribat tants — més de quatre-cents, segons diu un dels guàrdies — que els S. A. van una mica desorientats i ens deixen amb un poc molt més de llibertat... Ara, ací, al camp, qualsevol cosa ens sembla... llibertat, fins el poder parlar amb veu baixa al veí, el saber noves del carrer.

## BENGALÉS DE GUERRA CATALANS A MADRID

**A** guerra, inesperada i fatal, provocada per aquells que tenien el màxim interès a desfer per a sempre tot vestigi de personalitat catalana, ha tingut un resultat contraproduent per als inspiradors de tan culpable com irracional programa. En lloc de diluir-se la consciència dels catalans, la catalanitat s'accentua més cada dia. Però és una catalanitat, fraterna, generosa, humana, que no té cap mena de desconfiança cap a la nostra Pàtria i a la República. És una catalanitat d'aranzels o de concessions interessades. Pel contrari, la informa un esperit abnegat, de perfecte desinterès, que duu la nostra Pàtria a fusionar la sang dels seus fills, sense reserves, a la sang dels fills de les altres terres que saben comprendre's i respectar-nos.

Exponent màxim d'aquesta nova catalanitat, portada en el dolor i en el sacrifici, la trobem en aquesta Llar del combatent català, que al cor de Madrid heroic, aixoplugu i conforta els catalans que en compliment de llurs deures militars, es troben avui als diversos sectors del front del Centre. Aquesta Llar — nascuda sota la metralla assassina dels veritables enemics de Catalunya i d'Espanya — és un bosc de la Mare Pàtria que els nostres soldats tenen a llur abast i els fa més suportable la llunyania.

Estrenua i admirable tasca la dels creadors i animadors de la «Llar del Combatent Català». Voldríem que en tractem el testimoniatge de la nostra simpatia als companys Cutilles i Dura, ens donessin per inelous en els nostres sentiments fraternals tots els altres que silenciem, i aleshores, ens plau de copsar i agrair l'alta comprensió, la sincera cordialitat, amb que caps militars tan il·lustres com Malla i els seus col·laboradors Hernández, Casado i Piñuela, han aconseguit encoratjar la tasca dels fundadors de la Llar.

La punyalada feixista clavada al cos viu de la Nació, ha provocat un doble fenomen. Un, d'absorció de l'antic separatisme en un sentiment poderosíssim de retorn a l'antiga realitat ibèrica, destruïda pels Austries que foren els primers invasors, que accepta com a fórmula inmillorable de convivència hispana la llibertat de moviments de tots els nuclis que de fet la integren. Un altre, l'expansió de la catalanitat ètnica a l'exterior on era del tot desconeguda, i perillósament destruïda pels policies de centralisme hermètic que esculpaven amb les revèl·lats artificials que estimulaven a profit de llurs apèl·lacions.

El reeixit feixisme que conté l'informe de la Direcció de la «Llar del Combatent Català»

(Fragments d'una carta arribada des d'Alemanya — qui sap per quins camins — al nostre company VICTOR ALBA)

## Justícia i Caritat

Per FRANCESC PUJOLS

**T**OTS sabem que l'expressió més alta de l'ètica és la virtut, com sabem que l'expressió més alta de la caritat és la caritat, aquesta tendència a sublimar-se que ens porta a la superació de l'instint de conservació, a favor dels altres. Virtut més alta que la mateixa amor, ja sabem tots també que ha estat i és ajerissadament discutida per l'escola espiritualista i per l'escola materialista, l'una afirmant-la i l'altra negant-la. L'espiritualisme defensava la malament i el materialisme combatent-la. pitor, que en això, com en tot, es poden donar les mans. Sortosament per la nostra terra i per totes les terres que no són la nostra, ha estat explicada per la Hiparziologia, que, explicant el mecanisme de la moral, com de rotes, demostrava el fonament.

Però la sublimitat dels cims de la virtut no ens ha de fer oblidar les valls del dret, plenes de font amb les mateixes penes i fatigues que la muntanya de la física, que ens cal escalar per morir hem de pujar al cel i d'aquest món a l'altre. La virtut no sols no ens pot fer oblidar el dret, que tocan de la nostra terra com la virtut toca de cap al cel, guia els nostres passos i marca els nostres camins, llunyans i decrecents, tampoc no ens ha de fer oblidar un altre sentiment moral, posat entre ella i el dret, com en estètica l'harmonia entre la sublimitat i la gràcia, que és la justícia, ha oblidat la seva visió ètica, com en ciència, que quan es va voler alçar per il·luminar el món, va caure en mans de la inquisició que defensava la concepció jueva.